

Izhaja vsaki dan

Indi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri jutraj.
Posamične številke se prodajajo po 3 nč (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
Cene oglašev se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 2 1/2 mm): za trgovinske in obrtne oglase po 20 stot.; za smrtne, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka nadaljnj vrsta K 2. Mali oglasi po 3 st. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema inšeriatni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaš:

za vse leto 24 K. pol leta 12 K. 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-branilnični račun št. 841.652.

TELEFON štov. 1157.

Preziranje našega jezika na državnih železnicah.

Z današnjim dnem, mislimo na večer, ob izročeni novi kolodvor pri sv. Andreju javnemu prometu. Kolodvor sam nima še na svoji vnanji strani nobenih napisov. Ali če memmo soditi po napisih, ki so že prirejeni v notranjem delu, moramo že danes računati na popolno preziranje našega jezika na vsej tej državni ustanovi. Kar je napisov, so italijanski in nemški in se jezik našega ljudstva popolnoma prezira. Celó pri blagajni, kjer je največji promet s strankami, na mestu, kjer se bo v veliki meri občevalo s slovanskim prebivalstvom, je napisano le: Fahrkarten — Biglietti. — Če je tu tako, potem gotovo ne bo nikjer drugje drugače. Od Koroškega doli pa notri do Trsta bo tekla nova železnica po slovenskih tleh; velik del trgovine slovenskih dežel se steka v Trst, vsled tega bo tudi promet s slovanskim občinstvom jako velik in istotako bo velik pritok slovenskega elementa v Trst. Z ozirom na vse to bo obstojala praktična praktična potreba, da uprava nove državne železnice računa z nacionalnim momentom in da vso svojo upravo izlasti v obratu priredi primerno narodnostnim razmeram v teh krajih. Poleg tega pa zahteva to tudi moralni etični moment, dolžnost državne uprave, da ona prednjači z izgledom spoštovanja zakonov in praktičnega izvrševanja principa enake pravice za vse. Razne najviše instance, sodne in upravne, so že opetovano izdale pravoreke, da je slovenski jezik tudi tu v Trstu samem deželni jezik. A kaj pomenja to, kaj je rečeno s tem? Rečeno je, da imamo tu dva deželna jezika: italijanskega in slovenskega. Čim pa imata ta dva jezika oba isti značaj deželne jezika, imata tudi oba iste prerogative, iste pravice, in ne sme biti eden pred drugim, ali nad drugim, ampak veljati imata oba eden poleg drugega s popolno enako mero javnih pravic! Tako so razsodile že opetovano najviše sodne in upravne instance države. A kdo je v prvi vrsti dolžan, da spoštuje take pravoreke, nego ustanove in podjetja, ki so v direktni dependenci od države, ki so v rokah državne uprave?! Kaj naj si torej mislijo državljani, ako vidijo, da se uprava države ne meni za razsodbe svojih lastnih oblasti, ako vidijo, da se postavljajo celo v direktno nasprotstvo žnjimi? Ali more biti drugače, nego da slabi izgledi od take strani kvarijo državljane in jih tako rekoč zavajajo v enak greh. Moremo-li zameriti Italijanom in Nemcem, da prezirajo naš jezik, ko imajo pred seboj dejstvo, da ga država sama tudi prezira?!

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadsljeval in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. C. Š.

— Tu vam je tolažbe za uboge ljudi!... Res krasno meso. Čemu naj bi ga jedli le malopridneži... naj se malce oslade tudi pošten ljudje... je govoril Martin in je gledal posmehljivo v strop. Pa je tu tudi dobre, stare kapljice. Ti spoštovani sodi, ki se tako resno drže in molče, imajo v sebi čudovitega soka za človeško srce... Ta mlinar Janko je res pravi lopov... vse bi rad sam izpil in pogel, a mi drugi naj bi si zobe trebili! Ne, ne boš Jaka!

Rekši to se je vspel tat na velik sod, s katerega je mogel dosežati meso. Odprl je vrečo in se hitro lotil dela.

V mlinu je vse spalo. Posebno trdno so bili zaspali vajenci in družina, ker so bili trudni od plesa in omamljeni od prekomernega pitja. Ali za to so bdeli drugi čuvarji, trije mlinarjevi psi. Te noči so jih bili izpuštili kasno z verige, a ko so jih izpustili, so

Sicer pa je uprava državnih železnic sama pripoznala potrebo rabe slovenskega jezika na teh železnicah s tem, da je že pred dlje časa uvela vozne listke s trojezičnim, torej tudi s slovenskim tekstom. S tem je pripoznala, da državnih železnic v naših krajih se poslužuje v veliki meri slovensko in hrvatsko ljudstvo. Logični zaključek iz tega dejstva ne more biti drugi, nego ta-le: čim velik del obrata železnice izhaja iz slovenskega ljudstva, mora jezik ljudstva imeti svoje primerno mesto na vseh ustanovih in v vsej upravi železnice.

Toliko se govori ravno te dni o potrebi, da se poležejo narodni boji, da se razna plemenja približajo eno k drugemu in da si podajo roko v skupno delo za ekonomske in kulturne interese. Vse lepo in prav: mir med narodi, to je visok cilj, po katerem hrepeni vsako pošteno srce. Ali vprašanje je: je-li mir, pravi sohodni in trajni mir možen brez enakih pravic, brez enakega spoštovanja do vsakega naroda in do vsega, kar je vsakemu narodu sveto?! Kdor želi res pomagati do narodnega miru, naj narodom da enako pravico v vsakem pogledu. Dokler vidi kak narod, da ga drugi smatrajo za nekaj višega (kakor se ravno smatra pri nas Italijane in Nemce), je najnaravnejša stvar, da se tudi sam smatra za nekaj višega. A menite-li, da bo oni, ki sebe smatra za nekaj višega res segal bratski v roko njemu, ki ga smatra za nižega, inferijornega?! Ne, ne bo segal. To je utemeljeno v psihologiji človeške in narodne duše.

Če hoče državna uprava res povspeševati pomirjenje med narodi, mora najprej deliti enako pravo vsem in kazati z dejanji vsakomur, da pravica je jednaka za vse. Jednaka pravica za vse budi državni upravi v vrhni princip, v princip nad vsemi principi tudi — na državnih železnicah. Ta enaka pravica prihajaj do izraza na vseh javnih znakih, kakoršnji so ravno napisi, in v vsem notranjem poslovanju! V prvi vrsti pa proglašamo za vse preziranje našega jezika na novi železnici odgovornim slavno ravnateljstvo državnih železnic v Trstu. Ono je, ki tu odloča, oziroma, ki tudi viša mesta informuje v tem pogledu! Na slovanskemu prebivalstvu pa je, da pokaže temu ravnateljstvu, da stoji budno na braniku svojih pravic.

Družba sv. Cirila in Metodija za Istro.

(Iz poročila tajnika Viktorija Emina Cara na glavni skupščini družbe dne 31. maja t. l. na Volovskem.)

Kakor vsako leto, odkar odpravlja važni in mnogo trudoljubivosti zahtevajoči posel

se psi razveselili sladke svobode in se odtepli nekam v brdo v goščo, da bi iskali kosti, ki jih je kdo slučajno vrgel tja. To je bila psom najprijetnejša zabava. Nasitivši se tega dela so se spomnili, da jim je paziti na hišo. Povrnili so se, ali vsak po drugi poti. Eden se je zaletel in skočil preko ograde, drugi se je zavlekel izpod vrat, tretji, največji, pa se je nameril nekako blizu strehe šrambe. Začel je vohati in je zarenčal, kakor da hoče zalajati, pak je zopet vohal. Sled je postajala vedno svežeja, dovela ga je do odprtine, skozi katero je bil vstopil tat. V hipu je skočil pes skozi odprtino v podstrešje in došel do stopnjic. Tu je zalajal in začel režati. Hotel se je zagnati po stopnjicah doli, ali nekaj mu ni bilo prav, pak se je povrnil ter skočil izven strehe in začel zupet hudo lajati. To je bilo znamenje. Njegova tovariša sta se mu odzvala, a veliki pes se je zopet povrnil v podstrešje ter se je vstavil na vrhu stopnjic kakor stražar na svoje mesto ter začel lajati brez prestanka. V hipu sta priletela še druga dva psa in sedaj je navstalo grozno lajanje okolo strehe šrambe. Izmed družine mlinarja Janka je bila njegova žena prva, ki je čula silno lajanje psov. Prebudila je moža, a ta je začel poslušati.

— Nekaj mora biti na stvari! je rekel

družbinega tajnika, podal je g. Viktor Emin Car tudi letos na glavni skupščini v Volovskem poročilo, sestavljeno ne le z veliko točnostjo in izredno marljivostjo, ampak tudi poetičnim zanosom in idealnim navdušenjem za veliki cilj, po katerem stremi družba. To ni le suho naštevavanje podatkov in števil, suhoparna družbina kronika, ampak prek in prek so vpleteni topli akcenti, ki povzdigajo dušo, ogrevajo srce in bodre na rodoljubno delo in požrtvovalnost. S pravo slastjo smo prečitali mi to poročilo in obžalujemo le, da ga radi skromne mere na prostoru, ki nam je na razpolago, ne moremo podati v celoti. Omejiti se moramo torej le na one glavne momente iz tega poročila, ki posebno zvane kakor žarek apel do rodoljubnih src in radodarnih rok.

Plemenito in ponosno steblo — tako začena poročilo —, ki se mu je zasadila kal v naši lepi deželi, a korenike razširile v vsa hrvatska srca, se z vsakim letom razširja v nove veje in vejice. In vse te nove veje in vejice se prepletajo s starimi v vedno večjo pletenico, a vzradoščena narodna duša gleda občudovaje, kako se pod blago in očetovsko streho narodnega stebela zbira vedno večje število malih zapuščenih. A ti dvigajo svoje začujene oči v vis, k veličastnemu vencu, od koder se na njihove glave siplje neko novo, nikdar še ne vidjeno zlato cvetje. Razkošno se širijo mlada prsa in s slastjo pijejo miloduhi vonj, ki se izvija iz tega cvetja, v katerem se je, podobno rosi kapljici, skrila ljubezen in dobrot narodne duše. Razkošno se širijo mlade prsi; čvrsteje gonijo mlado kri, dokler se mlada srca sama ob sebi odpirajo vsesilnemu domovinskemu navdušenju.

To bila nekaka slika naše družbe sv. Cirila in Metodija za Istro, za katero tudi minolo leto pomenja lep napredek. Steblo je zadobilo novih vej, cvetna streha je porastla in narastlo je število njih, ki pod njo iščejo zaščite in blagoslova.

To upravno leto se je začelo ob dovolj neugodnih avspicijah. Obračun za leto 1904 je bil zaključen s primanjkljajem 25.925 K in je tako družba prišla v položaj, ki bi bil — če bi bil trajal dlje časa — mogel navstati nevaren za nje obstanek. Na eni strani skoro izčrpljena glavica, na drugi pa 23 učiteljskih sil, ki jih je trebalo plačevati, in štiri poslopja, ki jih je trebalo dograditi. Bočnost se je kazala nejasna in netolažljiva. Ravnateljstvo družbe se je vedno usiljevalo vprašanje: pride-li družba zopet v stanje, da bo mogla zadovoljevati svojim obvezam? Odgovor na to vprašanje je oteževala okolnost, da je družba glede pokrivanja večine svojih izdatkov navezana na dobrovoljne prispevke. Potemtakem je njeno življenje v glavnem

mlinar. Oblekel se je na hitro, stopil v mlin, prebudil vajence in družino. Pograbili so za sekire in zažgavi luči so šli tja, od koder je prihajalo lajanje domačih psov.

— Huda prede! je rekel tat sam pri sebi, začuvši glasove od zunaj. Bolje, da me grizejo psi, nego da padem v roke onim zunaj. Oprtil je na pol polno torbo na pleča in se začel hitro spenjati po stopnjicah v podstrešje, da bi se umaknil. Ali vrhu stopnjic je stal pes, ki je režal in mu kazal svoje močne ostre zobe. Martin je zamahnil z nožem in zasekal psa po nosu. Pes se je zvil in skočil v stran in v tem hipu je tat umaknil v podstrešje. Hotel je skočiti skozi odprtino v strehi, ali ranjeni pes se mu je zopet postavil na pot. Martin je zopet zagrabil za nož in se zaletel na psa, ki je pa zbežal izpod strehe ter se zunaj pridružil drugi dvojici, ki sta lajala okolo strehe.

Že se je čul zunaj krik prihajajočih ljudi. Mlinar Janko, njegovi vajenci in družina so hiteli na kraj borbe. Martin je uvidel, da tu ni družega izhoda, nego da čim prej izvrši boj s pasjim rodом in da uteče potem. Zato je skočil na odprtino med besne pse. Ranjeni pes se mu je v isti hip zagnal v prsa in ga porušil na tla. Druga dva sta priskočila od strani in začela nemilo klati ne-

odvisno od slučajev, ki se ne dajajo in jih ni možno predvidjati. Z drugimi besedami bi mogli reči, da je to življenje „od danes do jutri“, tako — „na srečo“. Od tisti tista globoka skrb našega vodstva, ki nas je vzdružavala v neki mučni mrzličavosti prve tri, štiri mesece lanskega leta. V teh težkih časih je naše vodstvo kakor nikdar poprej spoznavalo vrednost gotovih virov, iz katerih naj bi naša družba zajemala stalnih dohodkov, na katere bi se moglo vsaki hip računati z gotovostjo. Potreba taci stalnih virov se je uvidjala že ob ustanovitvi družbe. Tak glavni vir naj bi bile v prvi vrsti podružnice. Prvi predsednik družbi dr. Dinko Vitezić je že menil: To so žile dovednice, ki naj podajo organizmu družbe vso potrebno živlensko silo!

(Pride še.)

Ogrska poslanska zbornica.

(Brzobjavno poročilo.)

Budimpešta 5. Predsednik Justh je omenil atentat na špansko kraljevo dvojico ter predlagal, naj ogrska zbornica izrazi na tem ostudnim zločinom svoje najglobokeje sočutje, naj izrazi sočutje žrtvam atentata in tudi veselje, da je kraljeva dvojica srečno ubežala posledicam atentata. (Živalno pritrjevanje.)

Na to je sledila debata o indemiteti. Posl. Avrel Vladi (Romun) je rekel, da mora odkloniti predlogo, ker ne zaupa vladi. Govornik je polemiziral proti najnovejšim izjavam ministerskega predsednika o ogrski državni ideji. Očital je vladi, da noče izvesti zakon o narodnostih in da ničesar ne stori za kulturne potrebe različnih narodnosti.

Posl. Molnar (ljudska stranka) je izjavil, da ni ljudska stranka opustila svojih zahtev po reviziji cerkveno-političnih zakonov, in da je to stavila le začasno z dnevnega reda radi tega, da se vzpostavi ustava. Ljudska stranka hoče vzdržati svoje principije, kakor druge stranke, ki so pristopile koaliciji, ter bo toliko časa pripadala koaliciji, dokler bo skupno vsprejeti program izvršen. (Pohvala.)

Na to je bila debata zaključena. Po zaključnem govoru poročevalca je prišlo do glasovanja in predloga je bila v generalni debati vsprejeta z vsemi proti glasom nacionalističnih poslancev. Sledila je specialna debata. V tej je bil vsprejet dostavek, predlagan od poročevalca, glede odmerjenja splošne davčne doklade za 1906. S tem je bila vsprejeta predloga tudi v drugem čitanju.

Predsednik je predlagal, naj se predloga za tretje čitanje postavi na dnevni red prihodnje seje. Na to je bil brez debate vsprejet predlog ministerskega predsednika glede volitve 10 členov kvotne delegacije in volitev

poklicanega gosta. Sklenil je bil, da bo molčal, ali ostri zobje mlinarjevih psov so ga prisili, da je začel kričati na ves glas.

— Gorje! Gorje!... Pomagajte!... Prokleti psi! je kričal, kolikor je le grlo dalo, da se je čulo na daleč. Posrečilo se mu je, da se je dvignil od tal in da je z železnim orodjem razgalil pse za hip, ali ti so pritisnili zopet s tako ljutostjo, kakor da mislijo goniti na konec sveta. Martin se je zvil okolo grmovja, zaustavljal se za hip ter grozil svojim preganjalcem z nožem, pak zopet bežal dalje. Samo da ubežim preko potoka, je mislil tat sam pri sebi, potem bom rešen! In v diru je letel proti potoku.

— Stoj! je zagrmel na enkrat glas mlinarja Janka, ki je zamahnil s sekuro, zaprl pot bežečemu tatu.

— Pustite me, jaz sem pošten človek! je zakričal Martin ter začel bežati na drugo stran. Mlinar Janko je poletel za njim in v dveh, treh skokih je zagrabil tatu za vrat.

— Da ti pogledam v obraz — je govoril mlinar ter vlekel tatu nazaj —, če praviš, da si pošten... glej, glej, ptičica, kje sta tvoji ušesi... Saj tudi oni spadati k poštemu obrazu... Hej, fantje, poznate-li tega ponočvalca? Zdi se mi, da je to potepuh Martin

določena za prihodnjo sejo. Potem je bila za nekoliko časa seja prekinjena.

Ko se je zopet pričela seja, je zbornica pričela razpravljati o rekrutnem kontingentu za 1905. in 1906. Poročevalec Bakonyi (neodvisna stranka) je izvajal, da je v interesu vpostavljenja ustavnih odnošajev, da se vsprejme predloga: to pa še ne pomenja, da skupnost zbornice odstopi od načel, ki so glede vojaških vprašanj zadržana v adresi, vsprejeti dne 12. maja 1905. Madjarski narod vstaja na svojem stališču, da je treba zopet pridobiti attribute samostojne državnosti. Mi pri našamo sedaj velike žrtve, ki se jih od nas zahteva, toda mi delamo to v prepričanju, da izvede vlada že v prehodni dobi vse, kar se je že sedaj doseglo. (Pohvala). Predloga je bila na to v glavni in specialni debati vsprejeta ter se je tretje čitanje stavilo na dnevni red prihodnje seje.

Posl. Vajda (Romun) je rekel, da odklanja predlogo, češ, da ne zaupa vladi. Zavrnil je očitane, da narodnosti klečeplazijo pred Dunajem. Najbolji dokaz temu je, da odklanjajo predlogo, dočim se členi večine kažejo kakor klečeplazci pred Dunajem, ker vsprejmejo predlogo na migljaj z Dunaja. Predsednik je pozval govornika na red in rekel, da mu vzame besedo, ako bo nadaljeval v tem tonu. Vajda je na to govoril o narodnostnem vprašanju. Tudi on je zato, da se, kakor v Avstriji, tudi na Ogrskem zjedinijo stranke, da pride konečno do miru.

Ministerstvo Beck.

Ali res nastopa nova doba?

Po predalih nemških listov se razlegajo glasi zadovoljstva in veselja. Nemški listi kličejo hosana, češ: slednjič enkrat je dobila Avstrija parlamentarno vlado; ali vsaj ministerstvo z močno parlamentarno primesjo. Sedaj da je na strankah, da pokažejo pošteno voljo, kar bi pomenjalo trajen uspeh v političnem življenju Avstrije. Poslušajoči to — pokažejo z možnarji po nemških listih, bi morali misliti, da se je razlilo izobilje blaženstva nad državo: ker sta v ministerstvo vstopila — Nemca Derschatta in Prade, ker s tem da je politično življenje Avstrije postavljeno na demokratično podlago... In ko so se nemški listi dovolj nabrenkali na svojih nemških strunah, prihaja apel do — avstrijskih narodov: ti narodi ne smejo dopuščati še nadalje, da bi jim Ogri vlekli kožo z glave, marveč morajo priti do spoznanja, da narodna navskrižja ne smejo ovirati skupne obrambe. Sedaj da moramo biti vsi pripravljeni za tako obrambo, za sporazumljenje v potrebnem: stranke da morajo svoje posebne zahteve podrežati skupnosti interesov, da treba sedaj prijenljivosti na vseh straneh in potem da bo ministerstvo dosegalo trajnih uspehov.

Volilna reforma da okrepi vse ljudske stranke, to da je problem, ki mora vabiti vsacega politika. To da je vprašanje, na katero narodi Avstrije naslonijo svojo bodočnost. Ti narodi da se imajo sedaj odločiti: ali naj vlada nekoliko familij, ali naj se vlada na podlagi demoralizacije.

Drugo vprašanje je razmerje do Ogrske, ki govori za narodno premirje v parlamentu in v kabinetu. Nade narodov Avstrije da spremljajo korake nove vlade, ki je čez dolgo časa prva, ki z dru-

ki smo ga bili pred leti brez ušes in z bičem odgnali na kapitelsko stran.

Vajenci in družina mlinarjeva so obkolili tatu, ki je s plahim pogledom gledal okolo sebe, ne bi-li mogel kako uteči. Videl je tudi sam, da to ni možno, ker so ga bili ljudje opasali od povsodi oboroženi sekirami in jeznega pogleda, pripravljeni, da ga — ako bi prišlo do gostega — zmlatijo in razkosajo.

— Da, to je poznani malopridnež, tat Martin! so zaklicali mlinarjevi ljudje kakor v en glas.

— Ono, kar ima v vreči, — je rekel eden iz družine — je gotovo pri nas ukradeno.

— Da vidimo, kaj je notri! se je oglašil čil vajenec, potegnivši s pleč tatu vrečo, ki jo je ta vedno hotel rešiti, vzlic stiski, v kateri se je nahajal.

— Odpri to vrečo in začeli vleči ven izbrane kose suhega mesa.

— Od kodi imaš to, lopov? je vprašal mlinar, potressi tatu za prsa. To je z moje shrambe, ha?!

— Če veš, čemu me torej vprašuješ? je odgovoril tat, ko je videl, da mu ni rešitve.

zuje politične potence ljudskih strank prizeleni mizi. To da je prvi korak do ozdravljenja političnega življenja.

Tako zvane hvalo- in slavospevi po nemških listih — pravi sirenski glasovi. Kdor pozna politično minolost novih ministrov Derschatta in Pradeja do — včeraj, kdor ve, kako sta bila ravno ta dva moža glasnika v divjem boju Nemcev proti vsaki mrvi pravice Slovanov, tega mora le osumniti, da se nemški listi sedaj tako ljubeznjivo spominjajo istih avstrijskih narodov ter jih vabijo naj svojo bodočnost zaupajo politični potenci, ki jo predstavljajo gg. Marchet, Derschatta in Prade! Ker glede njih vemo, da bodo res zastopali nemško politično potenco, dočim imamo vse razloge za dvome, da li bosta gg. Foita in Pacak mogla predstavljati slovansko politično potenco ter ustvarjati primerno protitežje proti nemški politični potenci v novi vladi. Gospoda Derschatto in Pradeja spremlja blagoslov pretežne večine nemških strank, dočim se ne more tega reči o obeh čeških ministrih. Nasprotno. G. dr. Pacak zatrja sam, da je vstopil v ministerstvo le za svojo osebo in da ta vstop čisto nič ne preudicira prihodnjemu vedenju češkega kluba, ki si ohranja svobodno roko! Isto se zatrja o Poljaku grofu Dzieduszyckem. Politične potence ljudskih strank bi bile res združene še le potem, ako bi narod češki odobril vstop dra Foita in dra Pacaka v ministerstvo in ako bi bil tudi naš jug zastopan pri zeleni mizi! Mi Jugoslovani moramo z največjim nezaupanjem gledati v bližnjo bodočnost, ker bo imela radikalna nemška struja odločilen vpliv v novi vladi in ker ne bo nikogar, ki bi se specijelno zavzemal za naše interese. A kakova bo pozicija dr. Foita in dr. Pacaka še le v slučaju, da se tudi češko javno mnenje obrne proti njima, ako bo češka delegacija na Dunaju postavljena pred alternativo: Ali z narodom, ali z ministroma?! Kakovo politično potenco bosta potem predstavljala ta dva ministra?! Imeli bomo vlado, ki ne bo živela zaupanja ne v jugoslovanskem, ne v maloruskem, ne v češkem narodu, in jasno bo, kako je bila beseda o združenju političnih potenc le prazna fraza, ki je imela pokriti — nemško zmago.

Če je res, da najbolje merilo za našo sodbo o kaki stvari je to, kar govore o njej naši nasprotniki, potem je na strani Slovanov umesten le skrajni skepticizem. In če bo tako, kakor meni neki bolj odkritosrčen nemški list — da gg. Derschatta in Prade imata zvesto čuvati nemški interes, dočim zahteva od ministra dra Foita strogo „objektivnost“ v narodnem pogledu — je predvidjati že danes, da bo tudi to ministerstvo s „političnimi potencami“ — epizoda, eksperiment.

Kolonizacija v Ameriki.

Iz St. Pavla, (Minnesota) smo prejeli: Javno mnenje v Ameriki skuša že dlje časa glede kolonizacije voditi slepo in brezsmiselno politiko. Da, skušalo se je celo ustanoviti „kolonizacijski trust“, ki naj bi posloval po nemškem in kanadskem vzoru. Pogajanja glede ustanovitve zemškega trusta vlekla so se skozi vse leto 1905, a so se izkazala neuspešnim. Posledica temu je bila,

— Priznavaš torej! A kako si prišel semkaj?

— Skozi vrata nisem mogel, ker so bila zaklenjena, zato sem stopil skozi streho!

— Glej, glej, to nič izbija še šale! Zvežite ga! je zapovedal mlinar.

Mlinarjevi ljudje so zvezali tatu.

— Ali ste brez srca, brez usmiljenja! Kaj delati z menoj? je govoril tat.

— Odvedite ga v mesto hišno! je zapovedal Janko.

— Na zdravje! je rekel tat. Veš-li, brat Janko, kam me spravljáš?

— V mestno hišo: odvedi ga.

— To je moj križevi pot... na vešala je pripomnil tat.

— Kaj za to? je spregovoril najstarejši vajenec, pahaje tatu pred seboj: tako sadje, kakor si ti, spada samo na tako drevo — na vešala!

— Dal vam Bog, da bi tudi vi viseli na takem drevesu je odgovoril zlikovec.

— Hodi, malopridnež! je pahnil vajenec tatu s pestjo v ledja in odveli so ga na Grič.

* * *

(Pride še.)

da so se združili največji posestniki Zedinjenih Držav Severoamerikanskih v zadruge: „American Colonisation Company“, h kateri sta zadnji čas pristopila tudi T. Weyerhäuser iz St. Pavla in James T. Barber, največja veleposestnika na vsem svetu.

Društvo razpolaga z sedem milijonov osemstotisoč jutri zemlje. Za kolonizacije se je namenilo vporabiti en milijon štiristotisoč jutro zemlje. 320.000 jutro leži v državi Wisconsin.

Družba namerava zgraditi ceste in pota, šole in cerkve iz lastnih sredstev.

Zemlja v državi Wisconsin je za priseljence dokaj ugodna; leži, bogata živih, zdravih vod, ob jezerih Superior in Michigan, ki tvorita z newjorsko luko direktno zvezo. Vse ozemlje je prepreženo z železnicami, ki nudijo kaj ugodno priliko za razpečevanje zemeljskih pridelkov v večja mesta, na primer Chicago itd. Družba namerava tudi v slučaju potrebe, za lažjo razprodajo pridobnin zemlje, uvesti združni sistem med producenti in konsumenti.

Doslej so se tu že priselili Švedi, Norvegi, Nemci iz Rusije in Poljaki. — Glavna družbina pisarna je v Chicago Ill. Družba ima razun že opisane zemlje še velika polja v državah Illinois, Severni in Južni Dakoti in Washingtonu.

Domače vesti.

Mestni svet tržaški bo imel nocoj ob 7. uri svojo VII. javno sejo. Med drugimi je na dnevnem redu tudi predlog mestne delegacije glede spremembe volilnega reda za državni zbor. Predlog toži da Italijanom v Dalmaciji ni namenjen noben zastopnik, da se glede Italijanov ne čuva parlamentarno posest, da Gorica nima svojega posebnega poslanca in da se v italijanskih volilnih okrajih Istre zahteva 86.000 prebivalcev na en mandat (čudni ljudje so ti Italijani. Zakaj pa nočejo pritrčiti zahtevi Slovanov, da bi se slovanski kraji izločili iz italijanskih volilnih okrajev. Potem bi se ti volilni okraji zmanjšali in ustrezno bi bilo tej italijanski želji. Sicer pa je glavno, da li skupno število mandator odgovarja številu italijanskega prebivalstva v deželi! In — odgovarja! Če pa so vzlic temu italijanski volilni okraji preveliki, je to možno jedino le vsled tega, kar smo zatrčili gori, da je namreč mnogo slovanskih krajev uvrščenih v italijanske volilne okraje. Tu se torej le Slovanom krivica godi.) Predlog delegacije se izjavlja proti temu, da se nadaljnja dva mandata, namenjena Italijanom, dasta Trstu in Trentu, ampak dasta naj se Istri in Furlaniji.

Sokolska slavnost v Brežicah. Slavna avstrijska vlada res skrbi za Slovence, to se jej mora priznati. Povodom sokolske slavnosti v Brežicah minoli ponedeljek, je bilo poslanih v Brežice okoli 100 orožnikov in 2 stotnji 27. pešpolka iz Ljubljane. Vzlic vsej tej nepotrebnosti vojaški in orožniški asistenci je vladal najlepši red in se ni mir najmanjše kalil. Od Zidanega mosta so na vsaki postaji pristrčno pozdravljali Slovence in v mnogih krajih so ob železniški progi vihrale slovenske zastave v pozdrav gostom. V Brežicah je bil tik za kolodvorom krasen slavalok, kjer so se vršili vsprejemi došlih gostov. Po Brežicah in izlasti na telovadišču je bilo vse polno zastav, tudi na zvonikih, in sicer, kakor nam je pripovedoval očividec, s a m o s l o v e n s k e, kar je vsem posebno ugajalo. Udeležba na slavnosti je bila velika. Zbranih je bilo nad 400 Sokolov, največ slovenskih, potem hrvatskih in srbskih. Došlo je na slavnost tudi ogromno naroda od vseh strani. V nedeljo — predvečer slavnosti — je bil v »Narodnem domu« brežiškem komers; svirala je ljubljanska društvena godba in je lepo prepeval domači pevski zbor brežiški pod vodstvom g. župnika Mesičeka. V nedeljo se je vršil tudi občni zbor »Sokolske zveze« ter volitev odbora. Zveznim starostom je bil izvoljen dr. Ravnikar, podstarostom dr. Rybar, načelnikom Murnik, tajnikom B. Kajzelj, blagajnikom Vesel. V ponedeljek je bil vsprejem Hrvatov in Srbov, potem se je vršil blagoslov zastave domačega »Sokola« v Narodnem domu, blagoslovil jo je gosp. župnik Mesiček. Kumica je bila gospa dr. Strašnikova. Ko so dvignili zastavo so zapeli pevci »Hej Slovani!« Po banketu je bil skupen obhod vseh društev z vsemi zastavami in godbo na telovadišče. Telovadbo in pozneje svobodno veselico je motil dež, ki je začel med tem padati. Da se je slavnost dostojno izvršila, zahvaliti se je dostojnosti Slovencev.

Nemškutarji so ponovno hoteli izzivati, toda Slovenci so ostali povsem mirni.

Oblika ni prava, vsebina še manjše. (Dopis z Dolenjskega). P. Škrabec, ta znani pisatelj in jezikoslovec toži v poslednji številki svojega »Cvetja z vrtov sv. Frančiška«:

»V »Oesterr. Rundschau« (Bd. VII. Hft. 79.) je nedavno objavil dr. Ivan Prijatelj znamenito poročilo o najnovejši naši beletristiki. Mej drugim gospod po pravici lavali »Dom in Svet«; ostro pa graja slovensko politično »prešo«, »die sich einer derart niedrigen polemischen Sprache bedient, wie ich sie in keinem Winkelblatt Europas gelesen habe«. — »Oester. Rundschau« je, kakor bomo v istem sešitku, jako razširjen časopis; o naši nizki polemiki so torej izvedeli daleč po svetu, kar ni ravno veselo. Ali morda je bilo potrebno, in Bog daj, da bi kaj pomagalo! Saj se je iz političnih prepričanj tisti nelep ton res že davno razširil tudi v vsa druga polemika, tako, da smo tudi pri nas imeli priliko že toliko krat pošteno se ga navžiti, najbolj pač prav poslednji čas. Pa, »prav ti je«, bo rekel kedo, »kaj se pa spuščaš zmirom v nepotrebne pravde! Kedor išče, pa skupi!« Jaz bi odgovoril na to, da prav to nikakor ni; vendar pa ne tožimo, likanj zastran sebe in svoje kože, ki je že precej vajena: boli me le, ker nam tak ton gotovo ni k časti in našemu ljudstvu tudi ne more koristiti na nobeno stran.

Ali naj pa zato prenehava vsa polemika? Tako vprašuje Škrabec. On se je ne straši, on hoče še dalje zavračati nesposobno obliko, ki je zavladala v slovenski žurnalistiki. Te nazore deli s častitljivim redovnikom in pisateljem tudi pisec teh vrstic. Kar nas je treznih slovenskih rodoljubov, ne smemo odobravati oblike, ki je navstala v polemiki slovenskih političnih strank. Ta polemika je surova na vseh straneh. Že iz te surovosti in neotesanosti bi smeli sklepati, da stvar, za katero se stranke bojujejo, ni dobra, ni prava. Slovenska politika je zavožena: zavožena že kacic 30 let, in temeljito so Slovenci zabredli že kacic 10 let. Razcepjenost na dve stranki, od katerih išče vsaka korist le za-se v prvi vrsti in od katerih išče vsaka pomočile v tujem taboru: to je rak-rana, ki razdira in razjeda narodno življenje in zavira narodni napredek. — Škandalozno vedenje kranjskega deželnega zbora v teku zadnjih šestih let, v kateri dobi so se »klerikalci« najprvo štiri leta jezili, da iščejo »liberalci« pomoči pri nemškutarjih, je dospelo do vrhunca proti koncu te dobe, ko se »klerikalci« sami niso branili nemške moči, da bi s to podporo prišli do večje, če tudi ne do absolutne veljave. »Liberalci« so jim preprečili to veselje ravno na isti način, kakor so jim »klerikalci« prej veselje na združitvi z nemškutarji. — Štajerski Slovenci začno skoro posnemati kranjske prepire. Državnozborna volitev se je vršila letos v znamenju nesloge. Zmagal je sicer oficijelni kandidat. To je sicer prav. Ali to je napačno, dani bi bil ta kandidat pred volitvijo obsodil do cela kranjskega prepira, da je marveč le »klerikalcem« pritrjeval. Ali mar ti ne zaslužujejo enake graje kakor »liberalci«?!

Iz Koprive nam pišejo: Kakor je bilo svojedobno objavljeno v »Edinosti« in »Soči« imelo je pevsko-bralno društvo »Zarja« v Koprivi prirediti svojo veselico s petjem, igro in plesom v proslavo desetletnice svojega obstanika. In sicer se je imela ta slavnost vršiti dne 6. maja. Ali — ni se vršila. Zato se čuti društveni odbor dolžnega podati to-le pojasnilo:

V prejšnji dobi smo imeli precej dobro izurjen moški in mešani zbor. Vsled premeščenja pevovodje, g. učitelja Valentiča, je najel odbor g. J. kakor pevovodjo, zanašaje se, da bo isti uspešno vršil svojo nalogo. Ali ostali smo razočarani, g. pevovodja ni izpolnil nad, ki smo jih stavili vanj. Na zahtevo pevcev ga je moral odbor odsvoliti. Da pa bi se slavnost vseeno mogla vršiti, povabil je odbor g. Grmeko, pevovodjo v pevsko-bralnem društvu »Kraški vrh«. Ko pa je g. J. to izvedel, začel je na vse kriplje delovati proti društvu in se mu je res posrečilo, da je dobil na svojo stran nekaj udov, nekatere pevke in igralke. In g. J. se je domislil še nekaj drugega, da prav istega dne, ko bi se vršila slavnost, priredi konkurenčen ples, katero nakano je podpiralo tudi naše sl. županstvo, ki je dovolilo javen ples prav istega dne. Ne vemo, da-li se je g. župan oziral pri tem na sorodstvo svoje soproge z g. J., ali fakt je, da je s tem podpiral agitacijo proti

slavnosti „Zarje“, kar je tem čudneje, ker je g. župan bivši predsednik društva „Zarja“. Načrtujemo se, da g. župan vidi svojo zmožnost in da se nam zopet pokaže pravega narodnega moža! Vsemu zastopstvu pa kličemo: Vzdržite se iz narodnega spanja!

Še eno vprašanje „zbranih veteranov“ v Kranju. Pod tem naslovom smo prejeli: Iz pisemca, ki so ga v Kranju zbrani veterani pisali uredništvu lista „Edinost“, doznajemo, da bodo žile veteranske organizacije in kri, ki se pretaka po teh žilah, nemška, dokler bo vse to nemško v c. in k. vojski. Dokler bodo v armadi poveljevali nemški tudi slovenski veterani ne morejo drugače. Vse, vse, mora biti prav tako, kakor v vojski. Po tem takem je važnost veteranske organizacije istotoliko — nič več in nič manj — kakor ona vojske. Nočemo se spuščati v košljivo vprašanje, da-li ne segajo naši slovenski veterani malce previsoko s to svojo... kako bi rekli hitro?... nu, recimo... ambicijo! Ali nekaj družega ne umejemo in bi prosili pojasnila. Če že veterani menijo, da morajo delati vse tako, kakor dela c. in k. vojska, potem pa tudi ne bi smeli delati tega, česar — vojska ne dela! V sprevedu povodom veteranske slavnosti smo videli, da so imele nekatere zastave veteranskih društev tudi trakove v barvah slovenske trikolore. Kolikor se spominjamo mi, nismo videli še nikdar nobene zastave c. in k. vojske, da bi nosila trakove v slovenski trikolori!! Torej?!

Srečni Ricmanjci! Prejeli smo: Svoječasno smo čitali v „Edinosti“ pozdrav, ki so ga bili napisali Ricmanjci o priliki, ko je poznani Z. zapustil Ricmanje ter se preselil k sv. Mariji M. spodnji. V „pozdravu“ je bilo več „laskavih“ komplimentov naslovljenih na Z. in je bilo tudi rečeno: „Sel je iz Ricmanja — ker so mu bila tu tla prevročila“. Nastanil se je bil ta „veliki“ mož v tržaški občini, pri vsem narodnjaku K. Nekoliko časa je šlo vse v redu, a kmalo je Z. (ko je spoznal mišljenje svojega hišnega gospodarja) začel pozdravljati z „Bonžorno“! Kakor on, tako je ravnala tudi njegova druga polovica, a to je trajalo malo časa. Mož se je selil bolj proti mestu. Svoječasno je rekel: „Naj le počakajo Ricmanjci, ko vdobe kapelana, pojdem, da jih bo še bolj jezilo — za mežnarja v Ricmanje!“

Ker se je Z. zopet naselil v Ricmanjih — tržaška tla so mu menda bila prevročila, — smo radovedni, imajo li tam že kapelana, ali ima v kratkem priti? Na vsaki način bodo Ricmanjci zadovoljni, ko so vdobili tako izurjenega — mežnarja!

Javen političen shod v Dekanih. Dne 10. t. m. ob 4. uri popoldne obdržaval se shod političnega društva za Hrvate in Slovence v Pazinu v gostilni g. nadžupana Josipa Piciga v Dekanih, in sicer o lepem vremenu na vrtu, o slabem v dvorani iste gostilne.

Dnevni red shoda bo sledeči:
I. Volilna reforma za državni zbor: poroča dež. poslanec g. prof. Matko Mandić.

II. Protivniki volilne reforme, zlasti istrski Italijani: poroča č. g. Josip Kompare, dež. poslanec, dekan itd.

III. Občinske razmere s pogledom na prihodnje občinske volitve v krajni občini dekanski: poroča obč. svetovalec g. Josip Andrijašič iz Črnikala.

IV. Slučajni politično-gospodarski predlogi in nasveti.

Na deželnem sodišču sta se vršili včeraj sledeči kazenski razpravi:

Proti 44 letnemu F. Lucchetta, doma iz Cavedina blizu Trenta, kije bil tožen, da je skušal zlorabiti neko 4 in pol letno deklico. Ker ni bilo dokazov, da je res kriv tega zločina, ga je sodišče oprostil obtožbe.

Proti 15 letni služkinji Mariji Klica, doma iz Mokronoga, radi zložina tatvine. Ukradla da je dne 28. aprila 100 kron denarja in za 60 kron obleke svojemu gospodarju Alojziju Reja. Obsojena je bila na 4 tedne ječe.

120 kron z mošnjo vred je ukral včeraj predpoludne 24 letni težak Marko Z. nekemu Antonu K. To je pa videl neki Anton Ludič, in ta je dal Marka aretovati.

Poskus samomora. 20-letna Josipina G., doma iz Šibenika, ki je služila kakor natakarica v neki krčmi v ulici Cavana, je predinočnjem o polnoči, se samomorilnim namenom spila nekoliko neke razjedajoče strupene tekočine. To njeno blazno početje je pa opazila njena prijateljica Marija Rožič in ta je takoj dala pozvati zdravnika s po-

možne postaje društva „Igea“, ki jej je podelil najnujnejšo pomoč in jo dal potem odvesti v mestno bolnišnico, kjer so jo vsprejeli v III. oddelek. Vzrok tega poskusa je baje nesrečna ljubezen.

Še en tak poskus. Tudi 24-letni podajač Anton B., stanujoči v ulici sv. Caharije št. 5, je hotel zapustiti „ta svet“ ter se je v to svrhu dregnil precej globoko z nožem megleva rebra. Zdravnik se zdravniške postaje ga je obvezal in ga dal prenesti v bolnišnico.

Koledar in vreme. Danes: Norbert, škof; Milutin; Dobroslava. — Jutri: Robert; Prijatelj; Veselica. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 21° Celsius. — Vreme včeraj: tu pa tam oblačno.

Zdravje in lepota. Z napredujočo medicinsko vedo ni teh dveh pojmov možno več strogo ločevati. Gresta si roka v roki, izlazi, ako se gre zato, da se hrani in obdrži človeško telo. Vsako lepoto, ki naj dosega svoj namen, ima torej tudi higijsni smoter. V posebno visoki meri je to pri milu „Ferinu“, ki se je pokazalo kakor brezpogojno najbolje lepoto za gojitev kože in las. Z redno uporabo tega mila postane koža gladka, gibčna, skozi potnice se redno vrši menjava snovi, madeži se odpravijo in gube na obrazu izgubijo; krepko rastejo tudi lasje, ako se rabi to prijetno milo. Natančneje podatke dobe naši čitatelji iz tozadevnega prospekta, ki se na zahtevo odpošilja brezplačno iz glavne založne lepčilnih priprav Ludovika Pollaka, Dunaj, 6. okraj Mariabilferstrasse 45.

Razne vesti.

* **Židov** je sedaj v Nemčiji 587.000. Židje se na Nemškem le po malo množe.

* **Sprememba imena.** Iz narodno-političnih razlogov hoče na tisoče Fincev svoje dosedanje rodbinsko ime švedskega korena spremeniti v finsko. Uradni časopis v Helsinkiju je priobčil popis spremenjenih imen, ki obseza 51 stranic časnikarskega formata po 204 vrste. Vsled tako mnogoštevilnih sprememb se dogajajo velike zmešnjave.

* **Preveč blagoslova.** V Velikem Varadinu je bila te dni vsprejeta v porodišnico neka Szekely, soproga oskrbnika, ki je tu povila četvorčke, vse žive in zdrave. Szekely, ki je sedaj v 51 letu, je bil štirikrat poročen. Iz teh zakonov se mu je rodilo 52 otrok, a živih je še 48, in sicer 31 dečkov in 17 deklic. Nikoli ni dobil samo po enega otroka, temuč vedno po dva, tri, štiri in enkrat celo pet.

* **Koliko stane zgovornost.** Neki belgijski statistik je izračunal, koliko stane Belgijo njena parlamentarna zgovornost. Izračunal je vsak nemir, vsako pavzo v parlamentu. On zatrjuje, da stane vsaka ura seje belgijskega parlamenta 7286 frankov, vsaka minuta 121 frankov 43 centimov in vsaka sekunda nekaj nad 2 franka. Na podlagi tega izvajanja je rekel, da besede predsednika ob otvoritvi vsake seje: „Gospoda moja“, seja je otvorjena“, stanejo okoli 5 frankov. Smejanje, za katero ni nikdar mogel dobiti pravega vzroka, je preračunal na 60 frankov 50 centimov. „Znaki odobrenja na mnogih klopetih“, stanejo po gosti 40 do 60 frankov, in „trajno gibanje“ velja 18 do 25 frankov. Na dalje zatrjuje, da polhvala od strani vladi prijazne stranke na koncu govora ministra za železnice stane točno 65 frankov, in seja treh ur, v kateri so govorili trije neznatni govorniki o precej nevažni stvari, stane državo, oziroma davkoplačevalce 33.679 frankov 50 centimov.

* **Nagrada za solze in smeh.** Ameriški milijonar Vanderbilt je priplul nekdanj s svojo jachto v Carigrad. V ta čas je gostoval tamkaj znameniti igralec Coquelin. Vanderbilt ga je pozval k sebi, da mu predstavi nekoliko svojih glavnih ulog. Coquelin je imel tri monologe, za kar mu je ameriški bogatin odredil nagrade rekši: Šestkrat ste me ganili do solz, vsakokrat 100 dolarjev. Dvanajstkrat ste me storili smejati, za vsaki krat 200, skupno 3000 dolarjev.

Brzobjavne vesti.

O samomoru provzročitelja atentata.

DUNAJ 5. „Neue Freie Presse“ poroča iz Madrida o samomoru Moralesa nastopno: V soboto popoldne je prišel v Torrejon de Ardoz, oddaljen od Madrida 10 kilometrov, neki človek, ki je vprašal na postaji, kedaj da odide prihodnji vlak v Barcelono. Odgovorili so mu, da še le ob 8. uri zvečer. Neznaneec je potem nadaljeval svojo pot po

progi, kmalo pa krenil na desno ter šel v neko hišo, oddaljeno od proge kake pol ure. Ukazal si je napraviti jajčno jed. Razun tujca je bilo v oni hiši nekoliko kmetov in en poljski čuvaj oborožen s puško. Ti so radovedno gledali prišleca, ki je bil oblečen v novo delavsko bluzo. Čuvaj je videl, da se znaki tujca strinjajo z onimi provzročitelja atentata, kar je povedal tudi svojim tovarišem, ki so sklenili objaviti to oblastniji v Torrejonu. Kakor hitro je Morales videl, da se je kmet oddaljil, ki je ravno hotel v Torrejon, je nekaj sumil in vprašal, kam da gre. Ker ni dobil nikakega odgovora, da bi odvrnil od sebe sum, je rekel: „Nisem anarhist. Ranil sem se sam.“ Te besede so pa le potrdile sum, a čuvaj je vprašal tujca po potnem listu in ker ni na to dobil dovoljnega odgovora, ga je aretoval ter mu ukazal, naj mu sledi.

Ko sta šla nekoliko časa skupaj, se je naenkrat Morales obrnil, ter z revolverjem ustrelil čuvaja, nato je pa stekel proti neki jami. Bil bi zbežal, ako ne bi bili od vseh strani prileteli kmetje. Tedaj si je pa Morales pognal kroglo v srce in se zgrudil mrtev na tla. Morales je baje govoril dobro špansko, francosko, nemško in angleško ter je bil inteligentna oseba in izvežban v napravljanju in metanju bomb.

MADRID 5. Na nekem polju blizu Madrida so našli Moralesovo obleko. Iz znakov na čevljih so spoznali, da je krožil po gozdih. Sodi se, da je po dovršenem atentatu zbežal v gozd.

MADRID 5. Truplo Moralesa so stavili na led. Ministerski predsednik si je ogledal samomorileca in ukazal, da se ga javno ne razstavi. Kralj si je izrecno dal fotografirati truplo. Bomba je bila narejena na enaki način kakor ona v Parizu, ki so jo lani vrgli v ulici Rohan v Parizu proti kralju Alfonzu in predsedniku Loubetu.

Cesar in češko-nemška sprava.

DUNAJ 5. Povodom včerajšnje zaprisege je cesar nasproti ministru Paciku izjavil, da je vstop zastopnikov češkega naroda v novo ministerstvo patrijotično delo, za kar je Čehom hvaležen. On ostane milostno naklonjen češkemu narodu. Nadalje je cesar dr. Pacika najodločneje zagotovil, da pride na jesen v Prago in da ostane tamkaj dlje časa. Povodom potovanja v Liberec se namerava ustaviti cesar tudi v Kutni Gori, kjer si ogleda popravljene spomenike. Nasproti ministru Pradeju je cesar izrazil željo, naj bi prišlo kmalo do sporazuma med češkim in nemškim narodom.

Boj proti anarhizmu.

PARIZ 5. „Petit Parisien“ poroča iz Londona, da utegne kralj Edvard predlagati, naj se skliče mednarodna konferenca proti anarhistični nevarnosti.

Trgovina.

Borzna poročila dne 5. junija.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.12—19.15, angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.35—240.55, Francija K 95.37—95.60, Italija K 95.45—95.60, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.25—117.40, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 99.50—99.80, ogrska krona renta K 95.4—95.75, italijanska renta K —, kreditne akcije K 670.75—672.75, državne železnice K 673.50—675.50—Lombardi K 137.—139.—Lloydove akcije K 744.—748.—Srečke Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496.—do 483.—, Bodenredit 1890 K 302.—310.—, Bodenredit 1889 K 302.—310.—, Turške K 150.50 do 1250 Srbske — do —

Dunajska borza ob 2. pop.

	v soboto	danes
Državni dolg v papirju	100.45	100.45
„ „ srebri	100.45	100.40
Avstrijska renta v zlatu	118.25	118.20
„ „ v kronah 4 ¹ / ₂ %	99.80	99.81
Avstr. investicijska renta 3 ¹ / ₂ %	89.80	89.90
Ogrska renta v zlatu 4 ¹ / ₂ %	113.80	114.80
„ „ v kronah 4 ¹ / ₂ %	95.55	95.65
„ „ 3 ¹ / ₂ %	85.60	85.70
Akcije nacionalne banke	1652.—	1663.—
Kreditne akcije	670.52	675.50
London, 10 Letr.	240.37	240.25
100 državnih mark	117.22	117.20
20 mark	23.46	23.45
20 frankov	19.13	19.10
100 ital. lir	95.50	95.50
Cesaraki cekini	11.33	11.33

Parizka in londonska borza.
Pariz: (Sklep.) — Francozka renta 98.75, italijanska renta 105.65, španska exterior 96.70, akcije otomanske banke 677 —. Menjice na London 251.80.

Pariz: (Sklep) Avstrijske državne železnice 738 — Lombardi 143. — unificirana turška renta 96.67 avstrijska zlatna renta 99.65, ogrska 4¹/₂% zlatna renta 97.20, Länderbank 469 —, turške srečke 148.75, parizka banka 16.04, italijanske meridijske akcije 819. —, akcije Rio Tinto 17.06 Trdna.

London: (Sklep) Konsolidiran dolg 89¹/₂%, srebro 30¹/₂%, Lombardi 5¹/₂%, španska renta 95¹/₂%, italijanska renta 105. — tržni diskont 3¹/₂%, menjice na Dunaju —. Trdna.

Tržna poročila 5. junija.
Budimpešta. Pšenica za okt. K 15.66 do K 15.68, rž za okt. K 12.98 do 13. —, oves za okt. od K 13.08 do 13.10, koruza za julij 13.04 do K 13.06
Pšenica: ponudbe in povpraševanja srednje tendence mirna. Prodnis: 17.000 met. stot. slabotno vzdržano. — Druga žita nespremenjeno. Vreme: nestanovitno.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za september 36. —, za december 36¹/₂%, za marec 37¹/₂%, za maj 37¹/₂%. Mirao. — Kava Rio navadna loco 37—39 navadna r elna 40—41 navadna dobra 42—43.

Hamburg. (Sklep.) — Sladkor za junij 16.10, za julij 13.30 za avgust 16.55, za september 16.60, za oktober 16.90, za november 16.80. — Vzdržano Vreme: oblačno.

Havre. (Sklep) Kava Santos good average za tekoči mesec 43.50, za sept. 44.25.

New-York. (Otvorjenje) Kava Rio za bodoče dobave. — Mirno, za 5 do 10 stotin: nižje. — Prodaja: 3000 vreč.

London. Sladkor iz repe surov 8¹/₂%, Sh Stalno.

Pariz. Praznik.

Tujci v hotelu „BALKAN“.

Na novo so došli dne 5. junija:
Ludvik Petsche, c. k. davkar, CIRKINICA;
Dr. Požar, prof. LJUBLJANA; Altdred Miller, trg. BENETKE; Ana Lassnik, zaseb., LJUBLJANA;
Jakob Dekleva, zasebnik, LJUBLJANA Dr. Skrabel kontrolor južne žel., NOVOMESTO; Lev Dolenc, geometer, OPER; Dr. E. Meisner, odv., SOPRON; Schrafel, zaseb., STRASENGEL; Anton Angerman, lekarnar, BENETKE; Anton Brič, kurjač juž. žel. WORGEL; Marija Arhleitner, zaseb., HARTBERG; Marija Hauska, zaseb., HARTBERG; Anton Kreu, trg. potnik, DUNAJ; Fran Andrejka, zaseb., UHR FAHR; Ivan Pongračič, uradnik, LJUBLJANA; Hinko Šebil, zasebnik, GORICA.

Osební kredit za uradnike

častnike, učitelje itd. Samostojni hranilni in posojilni konsorciji društva uradnikov dajajo pod ugodnimi pogoji tudi proti dolgotrajnim povračilom posojila na osebni kredit. Agentje so izključeni. Naslove konsorcijev daje brezplačno **Centralno vodstvo društva uradnikov, Dunaj Wipplingerstrasse 25.**

Trgovina z manufakturnim blagom

Rossit & Kaucich

Nasledniki Luigi Ricci-Ja
Trst — ulica Malcanton št. 10 — Trst

Važen oglas!

Ker se je sklenilo popolnoma izključiti

blago za moške obleke

se bo isto, do popolnega izcerpljenja, prodajalo pod tovarniško ceno.

Trgovina z manufakturnim blagom

Rossit & Kaucich

Nasledniki Luigi Ricci-Ja
Trst — ulica Malcanton št. 10 — Trst

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).
ZALOGA:
PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).
Cene, da se ni bati nobene konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Bistvovan cenik brezplačno in franco

Velika razstava pohištva

je otvorjena le za malo časa v

Dvorani Tersicore (ul. Chiozza 7). — Razstavljeni predmeti so ob enem na prodaj po najugodnejših cenah. Vabi se P. N. občinstvo, naj polnoštevilno poseti to razstavo.

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5.

KATALOGI BREZPLAČNO.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor izven Trsta pismeno naroči kak »MALI OGLAS«, naj pošlje denar v naprej, ker drugače ne bo njegov oglas objavljen, če ni oseba poznana Upravi lista.

Tarifa je natisnjena na čelu »MALIH OGLASOV« in vsako lahko preračuna, koliko mu je plačati s tem, da prešteje besede. Oglase treba nasloviti na »INERATNI ODDELEK« »Edinosti«.

Na vprašanja potom pismom bo dal »INERATNI ODDELEK«.

Informacije edino le, če bo pismu priložena znamka za odgovor.

Svršeni pravnik

sa sudstvenim ispitom Hrvat, podpuno vješt hrvatskom i njemačkom, te talijanskim jeziku; ruzumije francuzki, želi nastupiti mjesto perovodje u kojoj odvjjetničkoj pisarni ili namještenje u kojem slaven-skom novčanom zavodu. Adresa se nalazi u »Inseratnom oddelku Edinosti« pod br. 644

Gostilna „Alla Costanza“ (Via Nuova št. 18). Toči se vsakovrstna vina, posebno pa kraški teran. Priporoča se sl. občinstvu Henrik Kosič

Gostilna „Stadt Laibach“ (ulica Giulia št. 15) Toči vino istrsko, vipavsko, furlansko in brisko. Ivrstna kuhinja. Priporoča se slav. občinstvu J. Kante. (295)

Odda se v najem

ali tudi proda hiša z velikim hlevom ležeča ob glavni cesti v veliki vasi oddaljeni 2. in pol uri od Trsta, pripravna za vsako obrt in več zemljišča pod jako ugodnimi pogoji. Več se poizve pri »Inseratnem uradu Edinosti«.

Pianist

star, jako zmožen, se ponuja društvom in zasebnikom za koncerte ter poučuje v igranju na glasovir proti zmernim cenam. Za naslov je prašati pri »Inseratnem uradu Edinosti« (700)

Trgovski posredovalci

(piazziisti) in potovalci se iščejo v vseh krajih, po dobrih pogojih, za razprodajo nekakega blaga, katerega se mnogo rabi v vseh slojih. Zahteva se mala kavgija. Ponuditi se je v »Inseratnem uradu Edinosti«, ulica Giorgio Galatti 18. 645

Veliko zemljišče

blizu mesta, v Skokljici Kolonji, v najzdravejšem solnčnatem kraju je na prodaj (na male in velike parcele). — Slovenci! kmetje, mali posestniki, trgovci, uradniki, zasebniki, ki imate na razpolago kaj denarja, in si hočete nabaviti svojo lastno hišo, ne zamudite te važne izredne prilike. Zemljišče primerno za gradnjo velikih in malih hiš, dvorcev (vil) hišic z vrtom, kmetijskih hiš itd. Ne daleč od zemljišča je kamenolom, tako da se dobi material za zgradbo po nizki ceni. Vode je dovolj in sicer zdrave, hladne vode v vodnjakih. V kratkem bo napeljan tudi plin. Zgradila se bo nova široka cesta in sklenjeno je, da bo tramvaj vozil blizu do zemljišča. Potem bodo lastniki zemljišča imeli vse ugodnosti. Na željo se gradi dvorec, hišice poljudne visokosti, tudi proti plačilu na obroke. — Natančna pojasnila daje pismeno ali ustmeno INERATNI URAD EDINOSTI (Trst, ulica Giorgio Galatti št. 18 od 9-12. dop. in 2-7. pop.) Narodni dom.

Družina

sestoječa iz moža, žene in otroka, išče za poletje meblirano sobo v Miljah ali pri sv. Roku, in sicer s kuhinjo ali prosto uporabo kuhinje, ako možno z malim vrtom, bodisi tudi pri kmečki družini. Ustmene ponudbe ali pismene pod »Kopeli« »Inseratni urad Edinosti«.

Malo

stanovanje v bližini Glavne Pošte iščem. Ponudbe na »Inseratni urad Edinosti« pod Versalović. (750)

Blagajna

v dobrem stanu se išče. Naslov pri »Edinosti«.

5 kvintalov

časnikarskega papirja se takoj prodaja. Naslov pri »Edinosti«.

Dvorec

krasen, na najlepšem in najzdravejšem griču pri Trstu, proti jugu, obkrožen lepim vrtcem, je na prodaj. Za informacije je vprašati, v »Inseratnem uradu Edinosti«.

Tri goldinarje

stane mali poštni zabojček dobro zbranega mila: vijelica, vrtnica, zvonček, heliotrop, broskovni ovet, lilija l. dr. — Pošiljatelj po postnem povzetju

BOHEMIA PARFUMERIE
Bodenbach & E. Weicher

Oglase, poslana, osmrtnice, zahvale, male oglase in v obče kakoršni koli vrsto oglasov sprejema »Inseratni oddelek« v ulici Giorgio Galatti št. 18 (Narodni dom) polunadstropje, levo. Urad je odprt od 9. zjutraj do 12. in od 3. do 8. pop. Po noči se sprejema v »Tiskarni Edinosti«.

F. Pertot urar
TRST - ul. Poste nuove št. 9
priporoča velik izbor ur: Omega, Schaffhouse, Longines, Tavanae itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za birmo. Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

Prvi tržaški mehanični zavod za pranje in likanje perila
ulica del Belvedere šte. 35.

Specijaliteta za moško perilo, kakor ovrtnike, zapetnice po dunajskem sistemu, zamčeno lepše kot novo in del časa trajajoče. Centrala ulica Belvedere 35. — Tu navedeni lokali sprejemajo in oddajajo na vsako željo: L. G. Colombani ul. Vincenzo Bellini 18, Enrico Bonetta, mirolinica, ul. Geppa vogal Carradori, Arnaldo de Stefani, brivec, ulica Massimo Dazeglio 22, vogal ul. Foscolo, Dussatti Francesco, brivec ulica Cavana 3, Marco Gustavo, mirolinica ul. Giulia 20.

Vsled likvidacije se bodo od danes pa do 24. avgusta t. l. prodajala

po tovarniških cenah vsa fina obuvala

ki se nahajajo v trgovini obuval **MADRIZ** ul. S. Antonio 2 (Palača Treves)

Izdelovalnica obuval gori rečene trgovine, ki se nahaja v ulici sv. Katarine št. 6, bo nadaljevala svojo delavnost kakor doslej, ter bo vsprejemala naročila obuval po meri.

Za birmo! Za birmo!

C. VECCHIET

ZLATAR

TRST - Corso šte. 47 - TRST

Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur.

Kupuje in zmenjuje staro zlato in srebro z novimi predmeti.

Sprejema naročbe in popravlja vsakovrstno zlatenino, srebrnino in žepne ure.

Cene zmerno

Ulica del Boschetto št. 10 nov zavod za nikelovanje, bakrovanje, lakiranje z ognjem, navijanje akumulatorjev in uvedbo električnih zvoncev in strelovodov.

Prodajalnica in zaloga ulica dei Gelsi šte. 1.

Elektromehanična delavnica **MARCO MAJONICA.**

Hranilnica in posojilnica pri sv. Ivanu
registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

Sprejema hranilne vloge od vsakogar, tudi če ni ud ter obrestuje po 4% brez kakakega odbitka, tako, da sprejme vlagatelj čiste 4 krone od vsake 100 K vloženi

Daje posojila samo udom in sicer: na vkupnjo po 5%, na osebni kredit, to je na zadolžnice po 5%, menjice so izključene.

Uraduje pri sv. Ivanu št. 443 (v hiši gosp. TROBEC-a) vsak delavnik od 9. do 11. ure dopol. in od 5-7. ure popol. — Ob nedeljah od 11-12. dopol. — Ob praznikih je urad zaprt.

NB. Ker je posojilnica in hranilnica ustanovljena po sistemu Reifeisnovem ima za sedaj določen delokrog samo za III. volilni okraj in vas Lonjer.

Načelstvo.

Najfinejše namizno in jedilno olje

se vdobi pri

narodni zalogi olja

Trg Barriera šte. 3. Ivan Millionig, lastnik

Za birmo

je najlepši spomin krasna

stereoskopična - fotografična slika

izvršena v dobropoznanem fotog. zavodu

E. MANENIZZA

ki se provizorično nahaja

v hiši šte. 9 na CORSU

nasproti hotela Volpich.

Kdor išče službo ali kakoršno-koli zaposlenje; kdor išče uradnike ali službeno osebo; kdor ima za oddati sobe, stanovanja, dvorce; kdor ima za prodati hiše, polja, dvorce; kdor želi posojila, vkupnjo itd., prodati ali kupiti premičnine ali sploh rabljene predmete itd. itd. naj se posluži MALIH OGLASOV v »Edinosti«, ki so najcenejši, največ čitani in najbolj pripravi v dosegu namena.

Guerino Marcon

ulica Tivarnella šte. 9.

Priporoča svojo zalogo oglja in drv, ki je vedno preskrbljena z najboljšim kranjskim blagom. Prodaja na debelo in drobno. Pošiljanje na dom.

Telefon šte. 1664.

Barvarnica
pralnica in čistilnica na suho

(s parnim strojem)

sa obleko brez razdiranja, blago, pohištvo pregrinjala itd., kakor tudi dežnike

TRST — ulica Farneto št. 11 — TRST

Albin Boegan

O pritiki plesov se izvrši najhitreje.

Pregrinjala se like po 20 nvč. komad.

FRANCESCO S. DONATI

elektrotehnik

TRST, ulica dell' Aequedotto št. 25

Autorizovana elektrotehnična delavnica s pridelano

mehanično delalnico

Sprejema vpeljavo električne razsvetljave, zvoncev, telefonov, strelovodov, kakor tudi mehanična dela, ki so v zvezi z elektrotehniko, kakor poprave dinamičnih motorjev in presnove svetilk kakoršnega koli sistema.

Cene jako zmerno in izvršitev popolna.

Pijančljivost

se odpravi za vedno z uporabo praha »ZOA«, kateri je bil že preskušen v toliko slučajih z izvrstnim uspehom.

Ta prah, ki nima nikakega okusa, se zamore nevidno natositi pijancu mej pijačo. — Ena škatljica, ki zadošča za popolno odpravo pijančljivosti K 10, — franko carine in diskretno. Mnogo nesrečnejših, ki so imeli to bolezen, so se povrnila k obitelji in družbi in na milijone teh ljudi so bili odrešeni tega strastnega in grdega bremena. Nestvilno zahvalnih pism je na razpolago. Pošilja se po predplačilu ali s povzetjem od glavne zaloge Lodovico Pollak, Milan (Italija). Pisma v Italijo stanejo 25, dopisnice 10 st. Odgovarja se v vseh jezikih.

Kolesa

Hirondelle, Helical, Premier, Neckarsulmer

Elegantnost, solidnost, lahkotečnost.

Model 1906

Riccardo Sanzin

ulica Cassa di risparmio šte. 6

Prodajalnica rokavic in kravat

f. Hubmann

TRST — Corso šte. 19 — TRST

ustanovljena leta 1865.

Rokavice glave I. vrste na 2 gumba gl. 1.05, na 3 gumba gl. 1.25.

Rokavice iz Dantejeve kože, ki se lahko perejo, na 3 gumba gl. 1.20.

Rokavice (imitacija kože) na 3 gumba gl. — 50

Rokavice glave, visoke na 6, 8, 10 gumbov.

Rokavice glave I. vrste, za dečke gl. — 85

Rokavice glave z dvojnimi šivom, za gospode 1.40.

Rokavice za kočijaže, bulgar z dvojnimi šivom 2.

Rokavice Mitaines pletene iz lana, svilu in bombaževine, vsake dolgosti.

Operejo in popravijo se rokavice v 24 urah

Prasek Kleinhauser in Cipria s Zante originalni.

Najboljša reklama za trgovce

obrtnike, rokodelce in zasebnike sploh,

so »MALI OGLASI« v »Edinosti«

„École française“.

Pouk v govoru in praktični trgovski korespondenci v jezikih: francoski, italijanski, angleški, nemški, španski itd. itd. in sicer na podlagi kombiniranega sistema POEHLMAN. — Originalna, hitra in najlaglja metoda, ki doseže uspeh v 12 lekcijah.

URAD

za prevajanje iz vseh jezikov
ulica del Farneto št. 3, I. nad.

Vedno odprto.

ulica Arcata 9 — vogal ulice del Sapone

Velika zaloga

dovršenih oblek

za

moške, dečke in otroke.

Specijaliteta

finih črnih oblek.

VELIKA IZBERA

delavskih hlač . . . K 2.40

extra-močne vrste . . . 4.—

Pazite na točnost naslova

Francesco Kalasch

ulica Arcata 9 — vogal ul. del Sapone

ulica Arcata 9, vogal ulice del Sapone

Na prodaj je

pohištvo

svetlo in temno, spalne sobe, posamezni komadi omare za knjige, pisalne mize, stolice, modiljoni, slike, elastične železne postelje, blazine, izbira divanov, moderne kuhinje za smešno ceno radi pomanjkanja prostora.

ulica Chiozza 8 (rudeče table)

VIKTOR DOPLICHER

Ces. kralj. priv.

Občna Zavarovalnica

(Assicurazioni generali) v TRSTU

(Društvo ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnilo svoje delovanje na vse veje zavarovanja, posebno pa: na zavarovanje proti požaru, zavarovanje na morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje

Stanje društva dne 31. dec. 1905:

Društvena glavica in rezerva

dne 31. decembra 1905. . . K 279.052.078.61

Glavica za zavarovanje življenja

do 31. decembra 1905. . . 771.879.007.54

Plačana povračila:

a) v letu 1905. . . 30.285.711.02

b) od začetka društva do 31.

decembra 1905. . . 827.976.227.40

Letni računi, izkaz dosedaj plačan in odškodovanj tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natančna pojasnila se dobe v Trstu v uradu društva Via della Stazione šte. 8881 (v lastnej hiši).

Kolesa

Hirondelle, Helical, Premier,

Neckarsulmer

Elegantnost, solidnost, lahkotečnost.

Model 1906

Riccardo Sanzin

ulica Cassa di risparmio šte. 6

Prodajalnica rokavic in kravat

f. Hubmann

TRST — Corso šte. 19 — TRST

ustanovljena leta 1865.

Rokavice glave I. vrste na 2 gumba gl. 1.05, na 3 gumba gl. 1.25.

Rokavice iz Dantejeve kože, ki se lahko perejo, na 3 gumba gl. 1.20.

Rokavice (imitacija kože) na 3 gumba gl. — 50

Rokavice glave, visoke na 6, 8, 10 gumbov.

Rokavice glave I. vrste, za dečke gl. — 85

Rokavice glave z dvojnimi šivom, za gospode 1.40.

Rokavice za kočijaže, bulgar z dvojnimi šivom 2.

Rokavice Mitaines pletene iz lana, svilu in bombaževine, vsake dolgosti.

Operejo in popravijo se rokavice v 24 urah

Prasek Kleinhauser in Cipria s Zante originalni.

Najboljša reklama za trgovce

obrtnike, rokodelce in zasebnike sploh,

so »MALI OGLASI« v »Edinosti«